

Системний підхід до БЗР

**Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі,
Стандарт ISO 45001:2018**

CANADIAN SAFETY INSTITUTE, Calgary, Canada
Tonia Sulkhova, M.Sc., CRSP, CSP, GradIOSH

Що ми сьогодні обговоримо

Системи управління
безпекою і здоров'ям
на роботі

Розділ 1

Системи управління
безпекою і здоров'ям на
роботі ISO 45001

Розділ 2

Планування

Розділ 3

Розділ 1

Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі

Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі

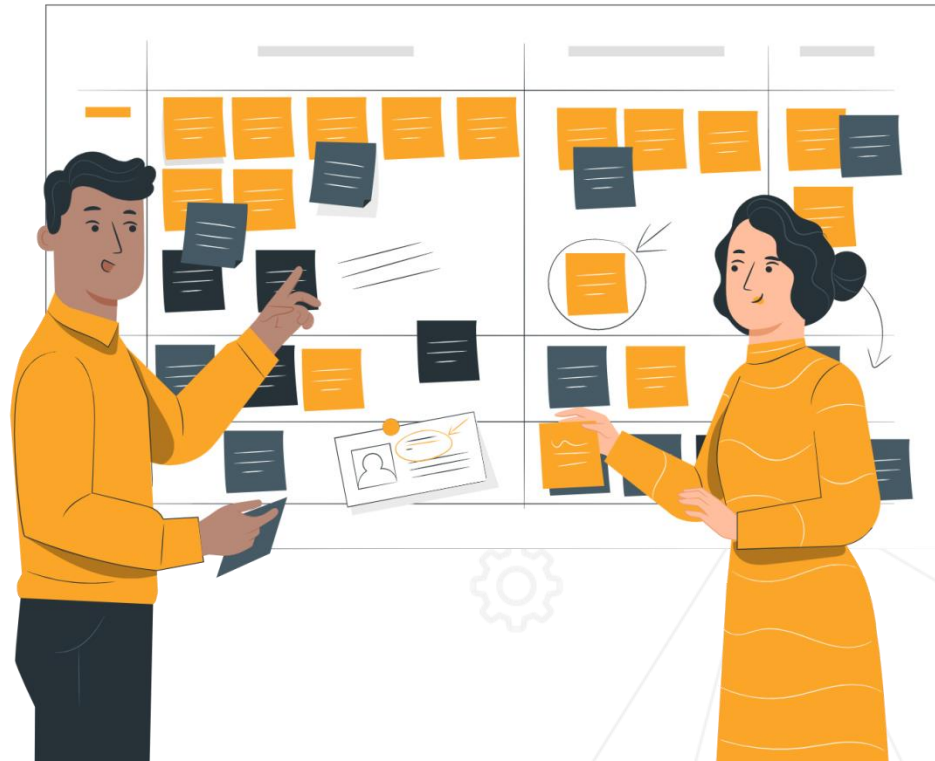
Є різні підходи до управління безпекою і здоров'ям на роботі (БЗР):

Традиційне планування

**Цільове планування та
системний підхід**

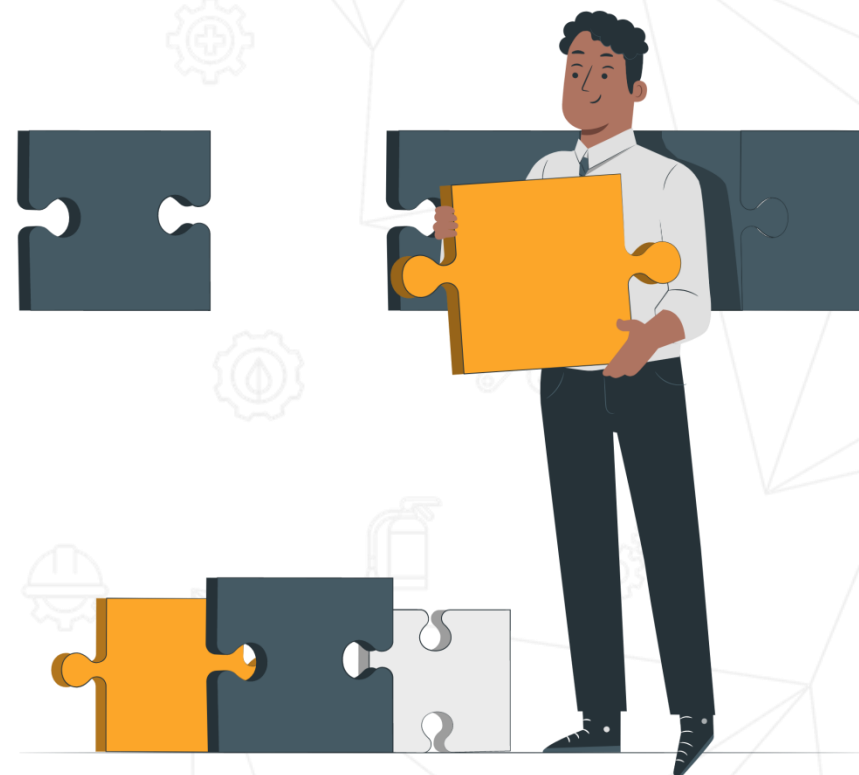
Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі

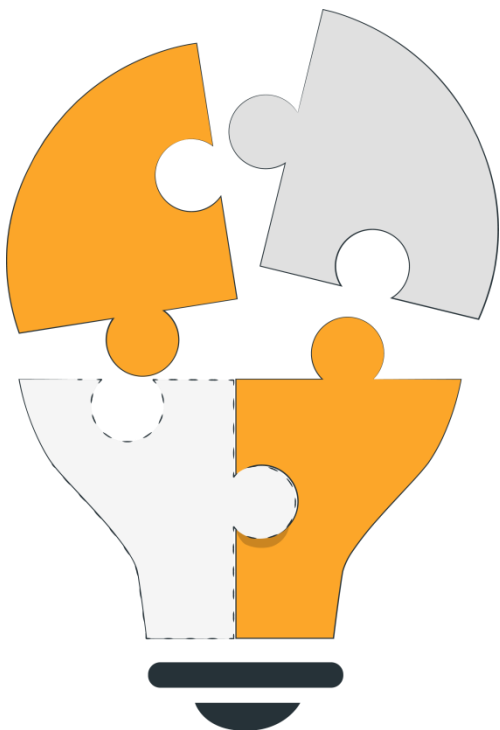
Безпекою і здоров'ям на роботі потрібно систематично управляти.
У багатьох країнах це законодавча вимога.

Система управління безпекою і здоров'ям на роботі – це сукупність взаємодіючих елементів організації розробки цілей у сфері БЗР та процесів для досягнення цих цілей.

Ціль системи управління – дати організаціям основу для керування ризиками в сфері БЗР, щоб запобігти травмам та погіршенню здоров'я працівників і забезпечити безпечні робочі місця.

Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі

Система – це сума елементів, це продукт взаємодії елементів.

Мотор – це просто залізяка, якщо немає машини.
А мозок – це просто сіра речовина, якщо немає тіла.

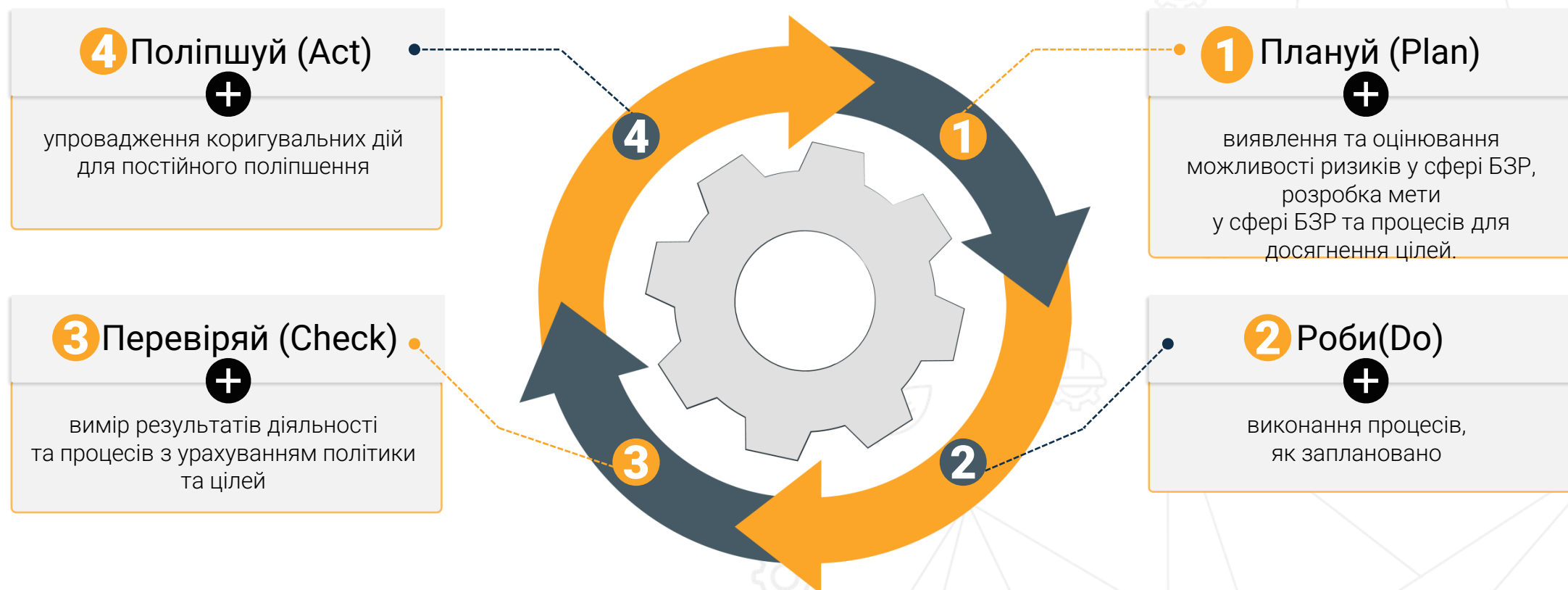
Система – завжди частина іншої більшої системи!
Тому виправляти часто треба систему,
а не окрему її частину.

Продовжити

Цикл постійного поліпшення Демінга

Більшість систем менеджменту побудовано на циклі постійного поліпшення Демінга «Plan – Do – Check – Act»:

Сучасні системи менеджменту побудовані на циклі послідовного поліпшення Демінга «Plan – Do – Check – Act»

Розділ 2

Стандарт ISO 45001 «Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі»

Стандарт ISO 45001:2018 «Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі»

Міжнародний стандарт ISO 45001 було розроблено для того, щоб:

- Допомогти організаціям звести до мінімуму ризик шкоди працівникам та підрядникам
- Забезпечити можливість постійного поліпшення стану БЗР
- Забезпечити інтеграцію систем управління БЗР з іншими системами менеджменту (ISO 14001, ISO 9000)

Основні елементи системи управління ISO 45001

Контекст організації

Лідерство та участь працівників

Планування (стадія «Плануй»)

Підтримка та діяльність (стадія «Роби»)

Оцінка показників діяльності (стадія «Перевірйай»)

Постійне поліпшення (стадія «Поліпшення»)

Контекст організації

Організація повинна визначати зовнішні та внутрішні чинники, зацікавлені сторони (крім працівників), потреби та очікування працівників та зацікавлених сторін, а також законодавчі та інші вимоги, що впливають на її систему управління БЗР.

Визначення контексту допомагає визначити середовище, в якому працює організація, та створити відповідну систему менеджменту.

Лідерство та участь працівників

Це центральний елемент – «серце» системи. Без нього система не працюватиме. Складовими частинами елемента є «Лідерство та зобов'язання», «Політика БЗР», «Організаційні функції, обов'язки та повноваження у сфері БЗР», а також «Консультації та участь працівників». Цей елемент вимагає, щоб керівники демонстрували свою прихильність до БЗР, забезпечили створення та впровадження Політики БЗР та системи менеджменту, розподіляли ролі та відповідальність за БЗР на всіх рівнях організації та долучали працівників до питань управління БЗР.

Планування (стадія «Плануй»)

Організація має виявити :

- Застосовні законодавчі вимоги
- Визначити небезпеки, оцінити ризики та можливості
- Запланувати дії для реагування на них

На цій же стадії організація повинна встановити цілі БЗР та запланувати заходи для:

- Досягнення цілей
- Реагування на законодавчі та інші вимоги
- Контролю ризиків
- Реагування на позаштатні та надзвичайні ситуації

Підтримка та діяльність (стадія «Роби»)

Підтримка

Організація повинна забезпечити ресурси, необхідні для створення, застосування, підтримки у працездатному стані та постійного поліпшення системи управління БЗР, компетентності працівників, обміну важливою для системи управління БЗР інформацією, створення та збереження документованої інформації.

Діяльність

Означає впровадження процесів та заходів, необхідних для відповідності вимогам системи управління БЗР та визначених у розділі «Планування» (наприклад, заходи щодо консультування, розслідування, моніторингу). Ключовими є процеси та заходи для усунення небезпек та зниження ризиків згідно з «ієрархією заходів контролю». Організація також має планувати та впроваджувати заходи для управління змінами та безпекою підрядників.

Оцінка показників діяльності (стадія «Перевірй»)

Потрібна для забезпечення результативності та ефективності діяльності у сфері БЗР. Для цього організація повинна розробляти, упроваджувати та підтримувати процеси моніторингу, вимірювання, аналізу та оцінки показників діяльності БЗР, аудиту та аналізу з боку керівництва.

Постійне поліпшення (стадія «Поліпшуй»)

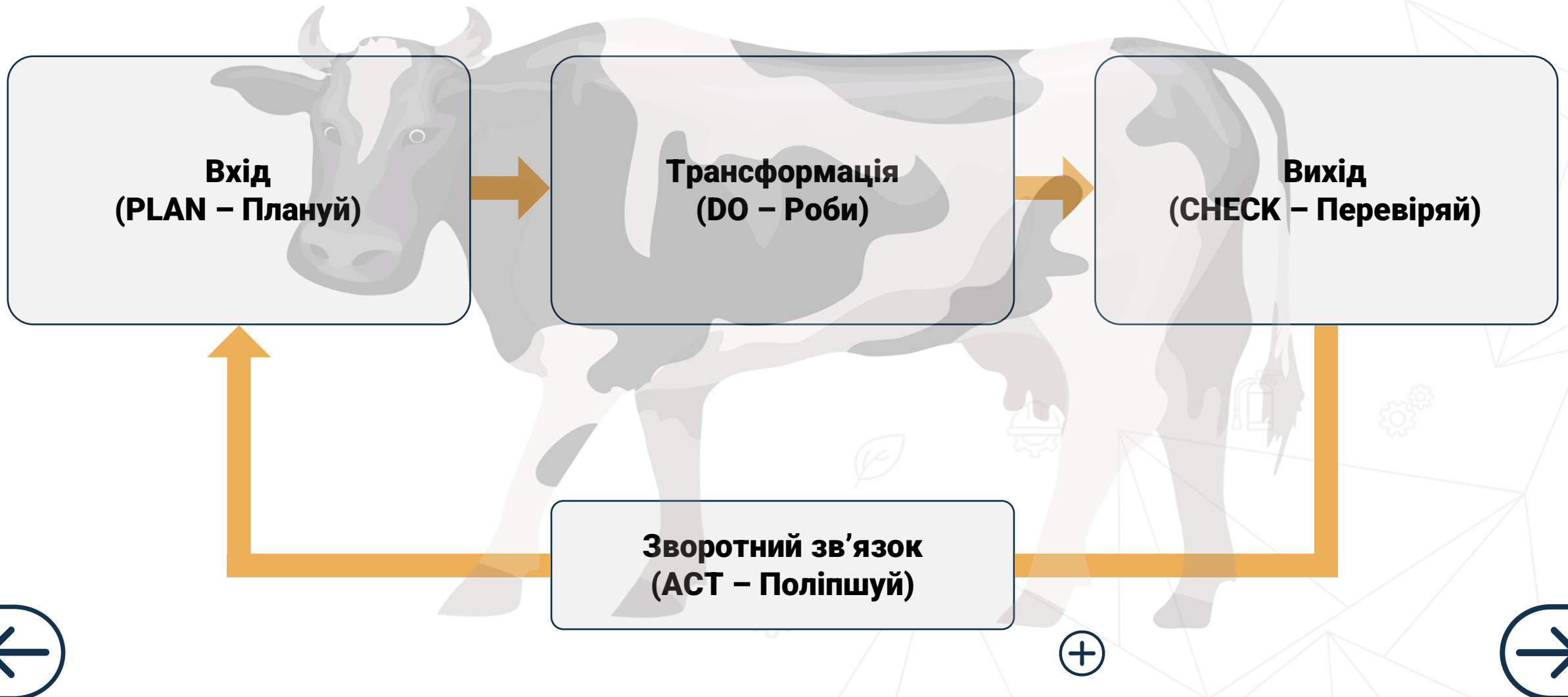
Організація повинна визначати можливості для поліпшення БЗР, розробляти, упроваджувати та підтримувати процеси звітності про події, розслідувати події, уживати коригувальних заходів і отримувати уроки. Організація має постійно поліпшувати придатність, адекватність і результативність системи менеджменту БЗР.

Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі

Як працюють системи

A collaborative workspace where several people are gathered around a table. The table is covered with various items: a laptop, a coffee cup, a green mug, a clipboard with a pie chart, and numerous colorful sticky notes. Some sticky notes have handwritten text like 'Design', 'Need', 'Online', 'Viral', and 'App'. There are also printed charts and graphs on the table. The background shows a modern office environment with white walls and a window.

Розділ 3

Планування роботи у сфері БЗР в межах стандарту ISO 45001

Планування – політика БЗР

Політика БЗР – це офіційно виражений керівниками вищого рівня намір організації запобігати травмам і профзахворюванням та забезпечувати безпечні та сприятливі для здоров'я робочі місця.

Політика БЗР задає напрям розвитку, основу для встановлення цілей та вжиття заходів для досягнення результатів у сфері БЗР.

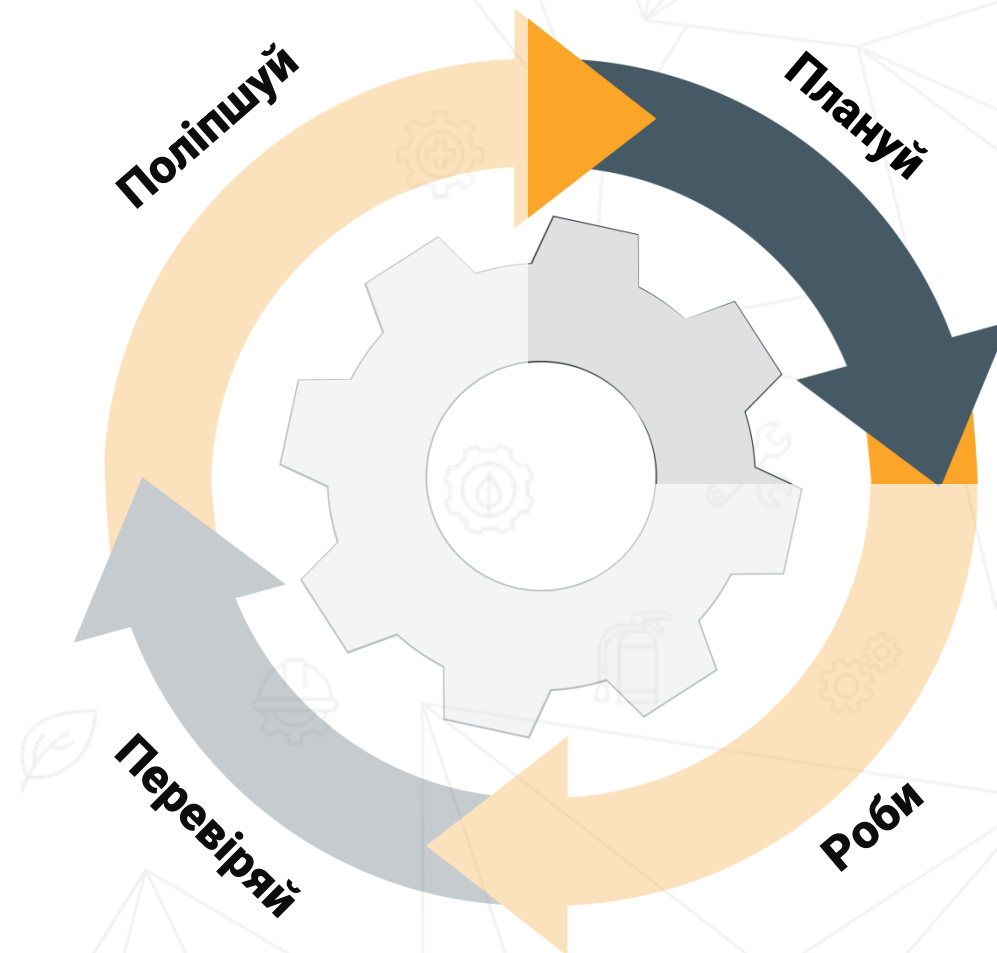
Документована
інформація

Доведена до
працівників
організації

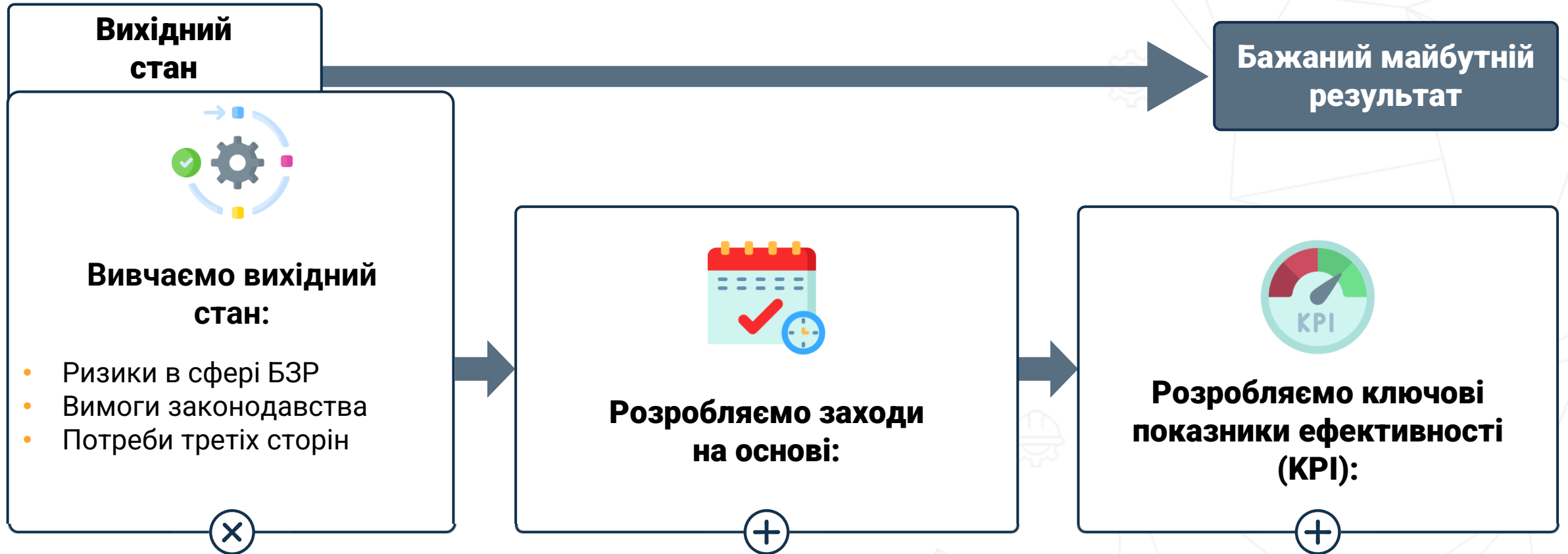
Доступна
зацікавленим
сторонам

Планування – встановлення цілей з БЗР

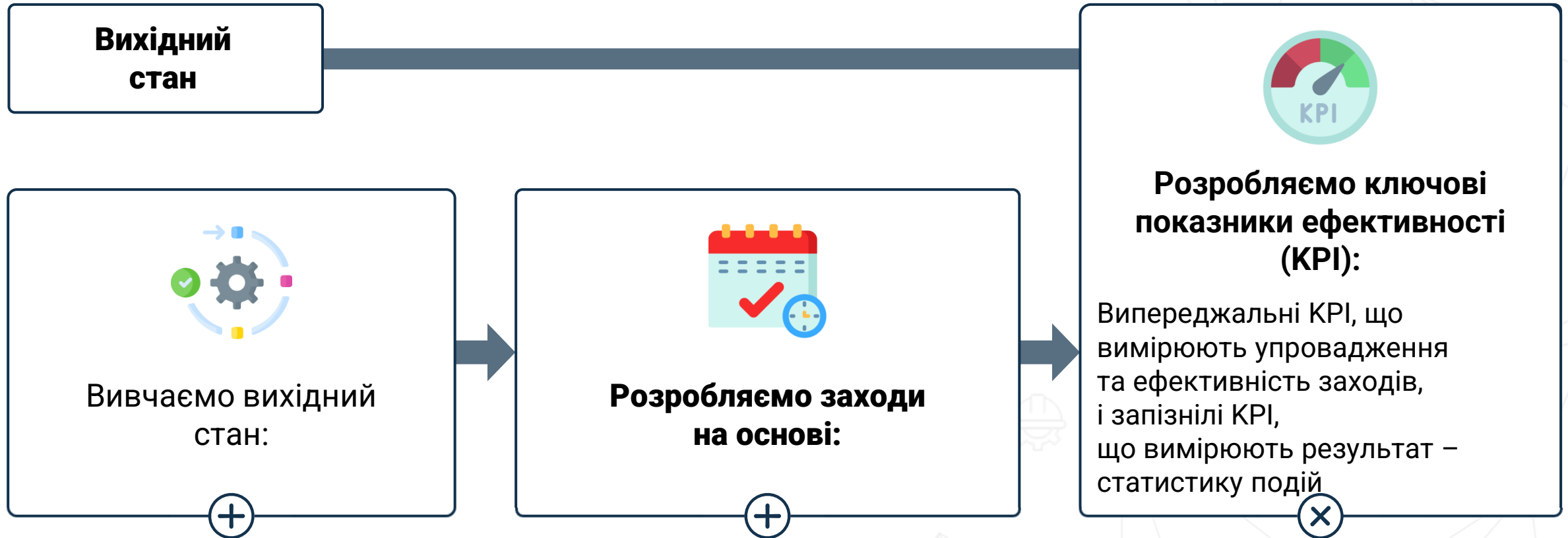
Планування – встановлення цілей з БЗР

Планування – встановлення цілей з БЗР

Планування – встановлення цілей з БЗР

Планування – заходи

Для досягнення цілей БЗР організація має запланувати та впроваджувати заходи з БЗР, зважаючи на те:

- Що потрібно зробити.
- Які ресурси будуть потрібні.
- Хто буде відповідальним.
- Коли дії будуть виконані.
- Як вимірюватимуть результати, зокрема показники для моніторингу.

Планування – заходи

Приклади заходів з БЗР:

- Проведення оцінки ризику на робочих місцях
- Розробка програми навчання з БЗР
- Підвищення якості розслідувань подій
- Забезпечення консультацій із працівниками з БЗР
- Розробка процедур та інструкцій з БП під час роботи з інструментом, що вібрує
- Розробка та впровадження системи моніторингу
- Розробка та впровадження плану реагування на НС
- Планування домедичної допомоги

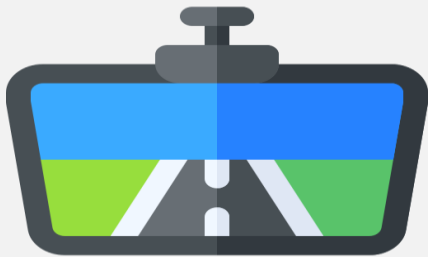
Планування – Ключові показники ефективності (КПЕ, КРІ)

Запізнілі та випереджальні показники КРІ

Керівники мають відстежувати як запізнілі КРІ, так і випереджальні – для розуміння реальної картини БЗР.

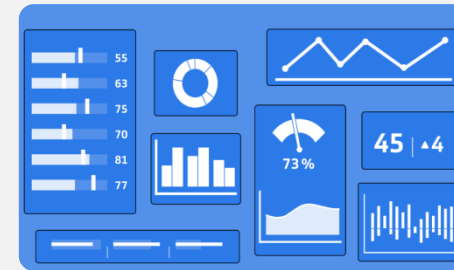
Аналізують минуле

Запізнілі показники

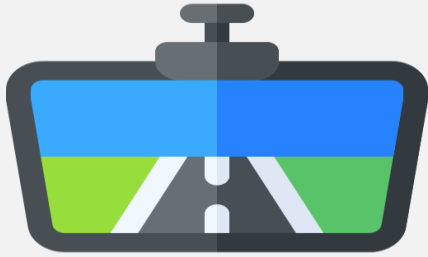
Впливають на майбутнє

Випереджальні показники

Планування – Ключові показники ефективності

Запізнілі показники

(в англ. lagging indicators)

Вимірюють результати та події у минулому:

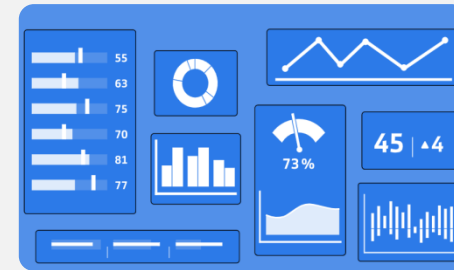
- Кількість і частотність НВ
- Кількість і частотність всіх подій, що реєструються
- Кількість профзахворювань
- Кількість днів відсутності на роботі
- Скарги працівників на умови праці
- Приписи органів нагляду та контролю

и KPI

і випереджальні, – для розуміння

Впливають на майбутнє

Випереджальні показники

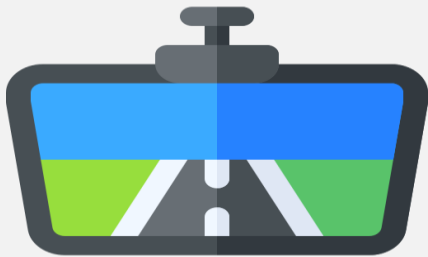

Планування – Ключові показники (КПЕ, КРІ)

Запізнілі та випереджальні показники

Керівники мають відстежувати запізнілі КРІ, так і ви реальної картини БЗР.

Аналізують минуле

Запізнілі показники

Випереджальні показники

(в англ. leading indicators)

Вимірюють результативність та ефективність процесів, які сприяють досягненню майбутніх результатів або запобіганню небажаних результатів:

- % виконаних оцінок ризиків від запланованих
- Кількість інспекцій з ОП та перевірок ТО порівняно з графіком %
- Проведених курсів з БЗР порівняно з планом

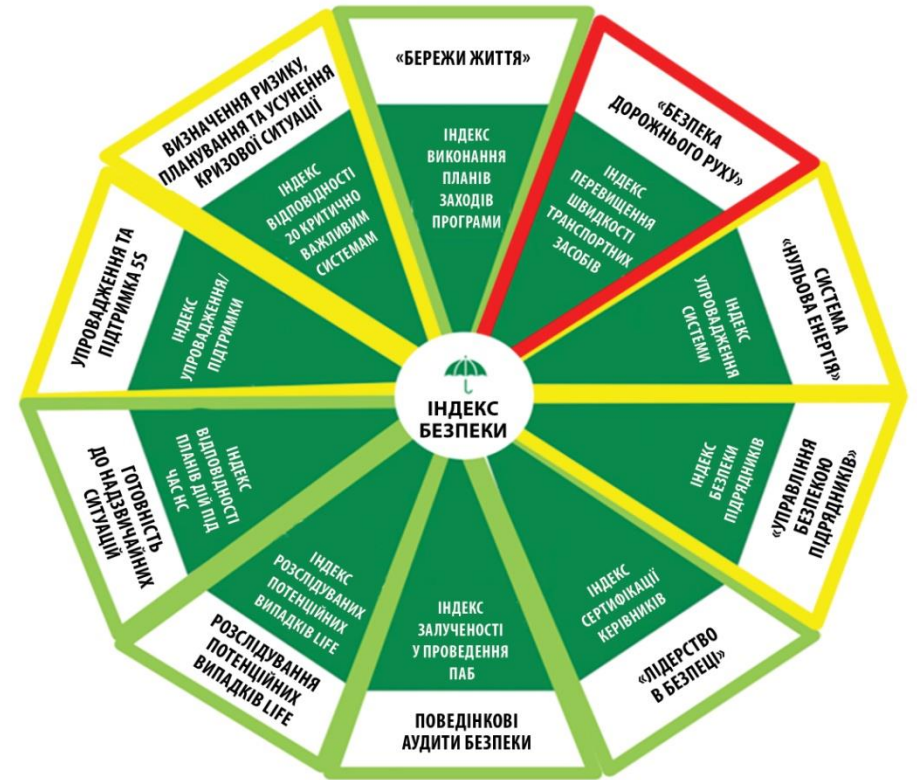
Планування – приклади показників

Запізнілі показники

Випереджальні показники

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад:

Керівники вищого рівня

Керівники на всіх рівнях

Працівники на кожному рівні організації

Призначені компетентні особи

Фахівці з охорони праці

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад:

Керівники вищого рівня

Несуть кінцеву відповідальність за БЗР у всій організації.

Керівники на всіх рівнях

Працівники на кожному рівні організації

Призначені компетентні особи

Фахівці з охорони праці

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад:

Керівники вищого рівня

Керівники на всіх рівнях

Відповідає за те, щоб у підконтрольних підрозділах ефективно впроваджувалися заходи з БЗР.

Працівники на кожному рівні організації

Призначені компетентні особи

Фахівці з охорони праці

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад

Керівники вищого рівня

Керівники на всіх рівнях

Працівники на кожному рівні організації

Відповідають за ті аспекти системи менеджменту БЗР, які перебувають під їхнім контролем, тобто кожна людина в межах структури компанії відіграє конкретну роль, що належить до БЗР.

Призначені компетентні особи

Фахівці з охорони праці

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад

Керівники вищого рівня

Керівники на всіх рівнях

Працівники на кожному рівні організації

Призначені компетентні особи

Відповідають за конкретні сфери, наприклад, відповідальні за домедичну допомогу або за пожежну безпеку.

Фахівці з охорони праці

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Обов'язки та відповідальність за БЗР розподіляється на кожному рівні організації, що показує оргструктура, наприклад:

Керівники вищого рівня

Керівники на всіх рівнях

Працівники на кожному рівні організації

Призначені компетентні особи

Фахівці з охорони праці

Відповідальні за надання консультацій з питань БЗР керівникам та працівникам.

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

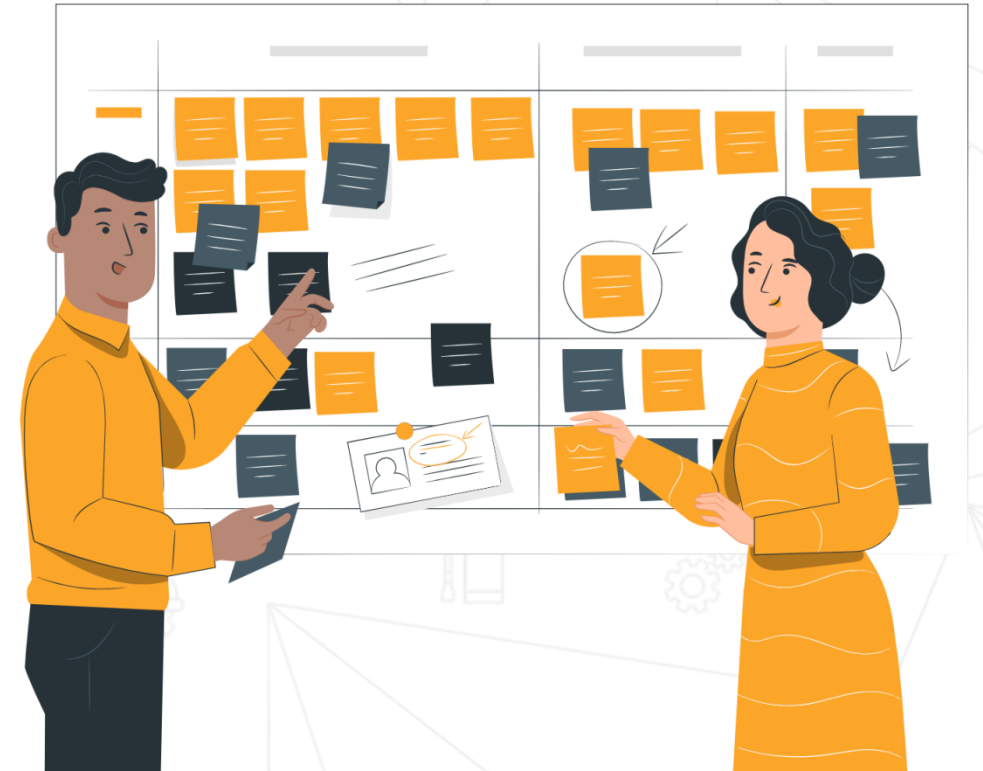
**Хто має повноваження розпоряджатися
працівниками компанії та підрядниками?**

**Хто відповідає за травму працівника,
аварію, поломку обладнання?**

**Скільки працівників ОП потрібно компанії, якщо за
безпеку праці відповідатимуть лише вони?**

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

**Хто має повноваження розпоряджатися
працівниками компанії та підрядниками?**

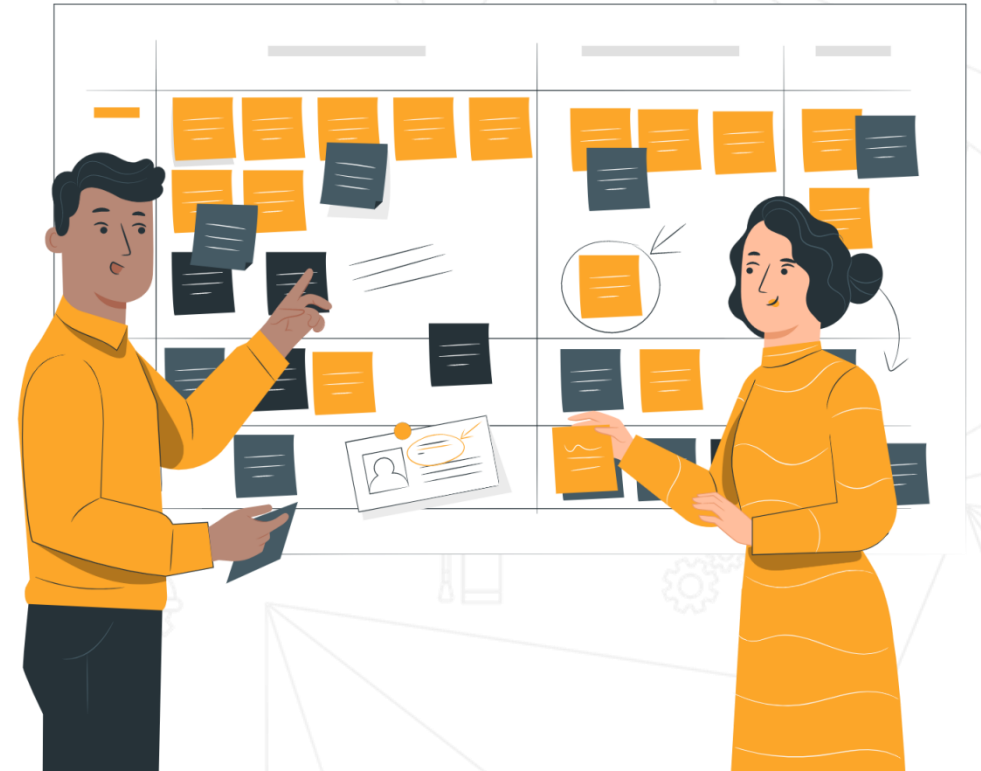

Функціональні/лінійні менеджери, куратори
підрядників.

**Хто відповідає за травму працівника,
аварію, поломку обладнання?**

**Скільки співробітників ОП потрібно компанії, якщо
за безпеку праці відповідатимуть лише вони?**

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Хто має повноваження розпоряджатися працівниками компанії та підрядниками?

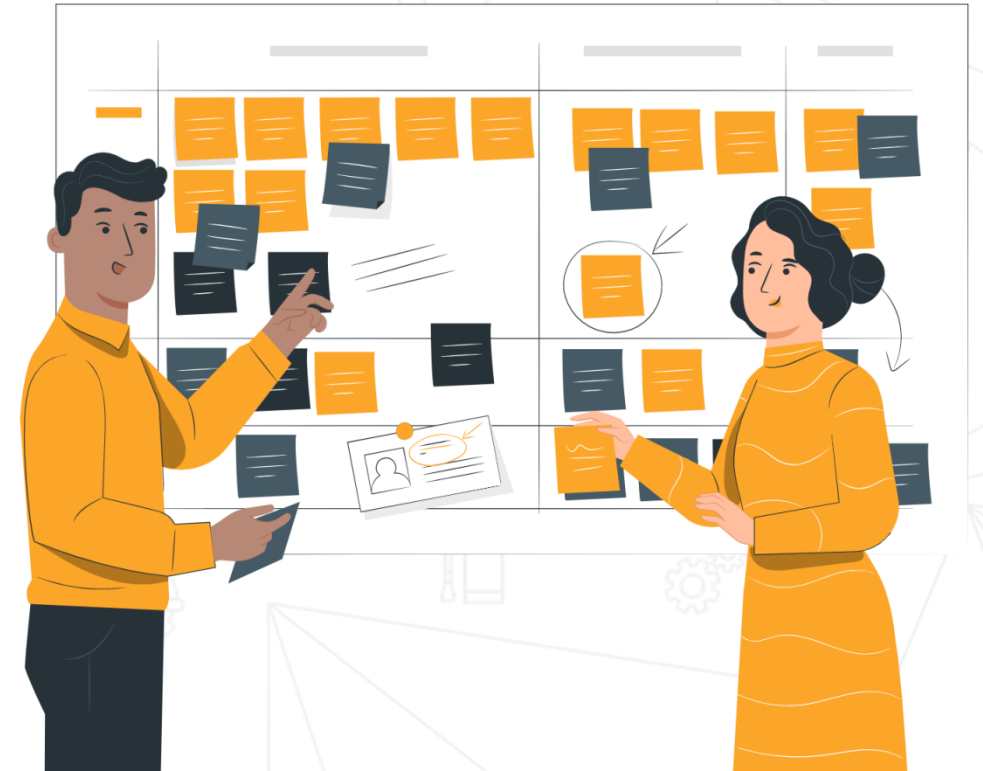

Хто відповідає за травму працівника, аварію, поломку обладнання?

Функціональні/лінійні менеджери, безпосередні виконавці, роботодавці (за законодавством).

Скільки працівників ОП потрібно компанії, якщо за безпеку праці відповідатимуть лише вони?

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

**Хто має повноваження розпоряджатися
працівниками компанії та підрядниками?**

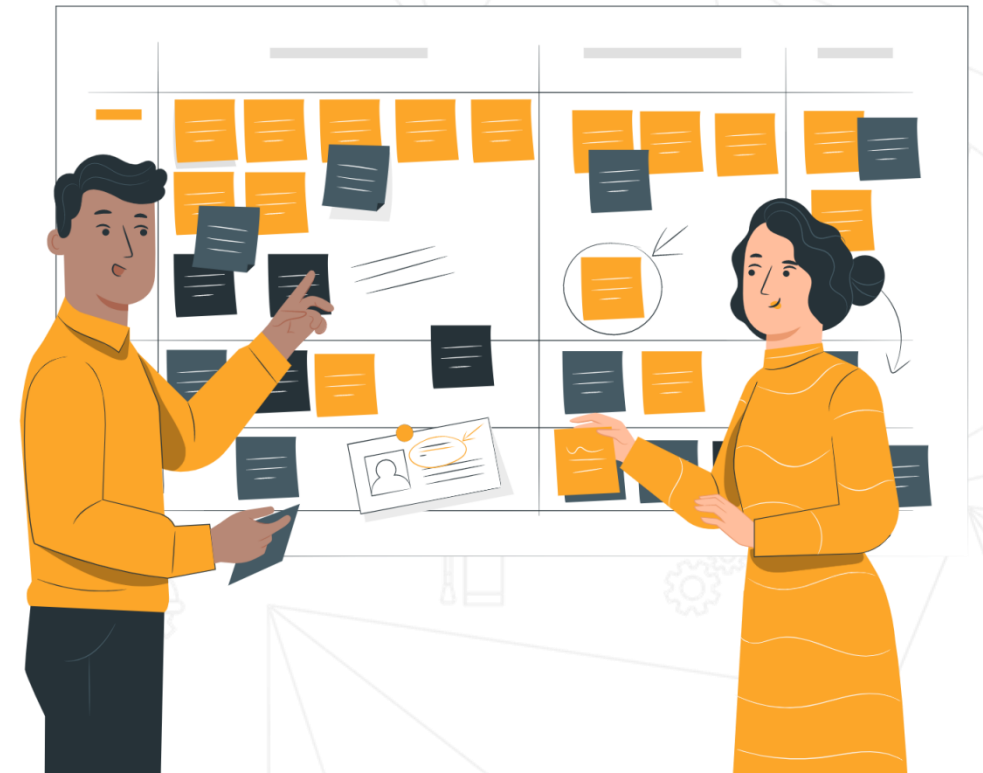
**Хто відповідає за травму працівника,
аварію, поломку обладнання?**

**Скільки працівників ОП потрібно компанії, якщо за
безпеку праці відповідатимуть лише вони?**

Дуже багато

Планування – ресурси та розподіл відповідальності

Висновок:

Роль працівників охорони праці – консультування та контроль відповідності.

Основна відповідальність за БЗР – на плечах керівників.

Продовжити

Чия це відповідальність? Хто має це робити?	Відділ ОП	Керівники
Координація дій щодо забезпечення БЗР на підприємстві	●	●
Розслідування подій	●	●
Класифікація випадків травматизму	●	●
Упровадження та контроль за виконанням правил БЗР	●	●
Розробка інструкцій за видами робіт	●	●
Забезпечення інформаційними ресурсами у сфері безпеки	●	●
Консультування керівників підприємства з питань БЗР	●	●
Навчання персоналу правил безпеки, які застосовуються в конкретних процедурах на місцях робіт	●	●
Керівники в комісіях і комітетах з безпеки	●	●
Проведення зборів з питань безпеки	●	●
Здійснення заходів дисциплінарного впливу, пов'язаних із порушенням вимог безпеки	●	●

Відповісти

Дякую за спробу! А тепер подивіться на правильні відповіді:

Чия це відповідальність? Хто має це робити?	Відділ ОП	Керівники
Координація дій щодо забезпечення БЗР на підприємстві	●	
Розслідування подій		●
Класифікація випадків травматизму	●	
Упровадження та контроль за виконанням правил БЗР		●
Розробка інструкцій за видами робіт		●
Забезпечення інформаційними ресурсами у сфері безпеки	●	●
Консультування керівників підприємства з питань БЗР	●	
Навчання персоналу правил безпеки, які застосовуються в конкретних процедурах на місцях робіт		●
Керівники в комісіях і комітетах з безпеки		●
Проведення зборів з питань безпеки		●
Здійснення заходів дисциплінарного впливу, пов'язаних із порушенням вимог безпеки		●

Продовжити

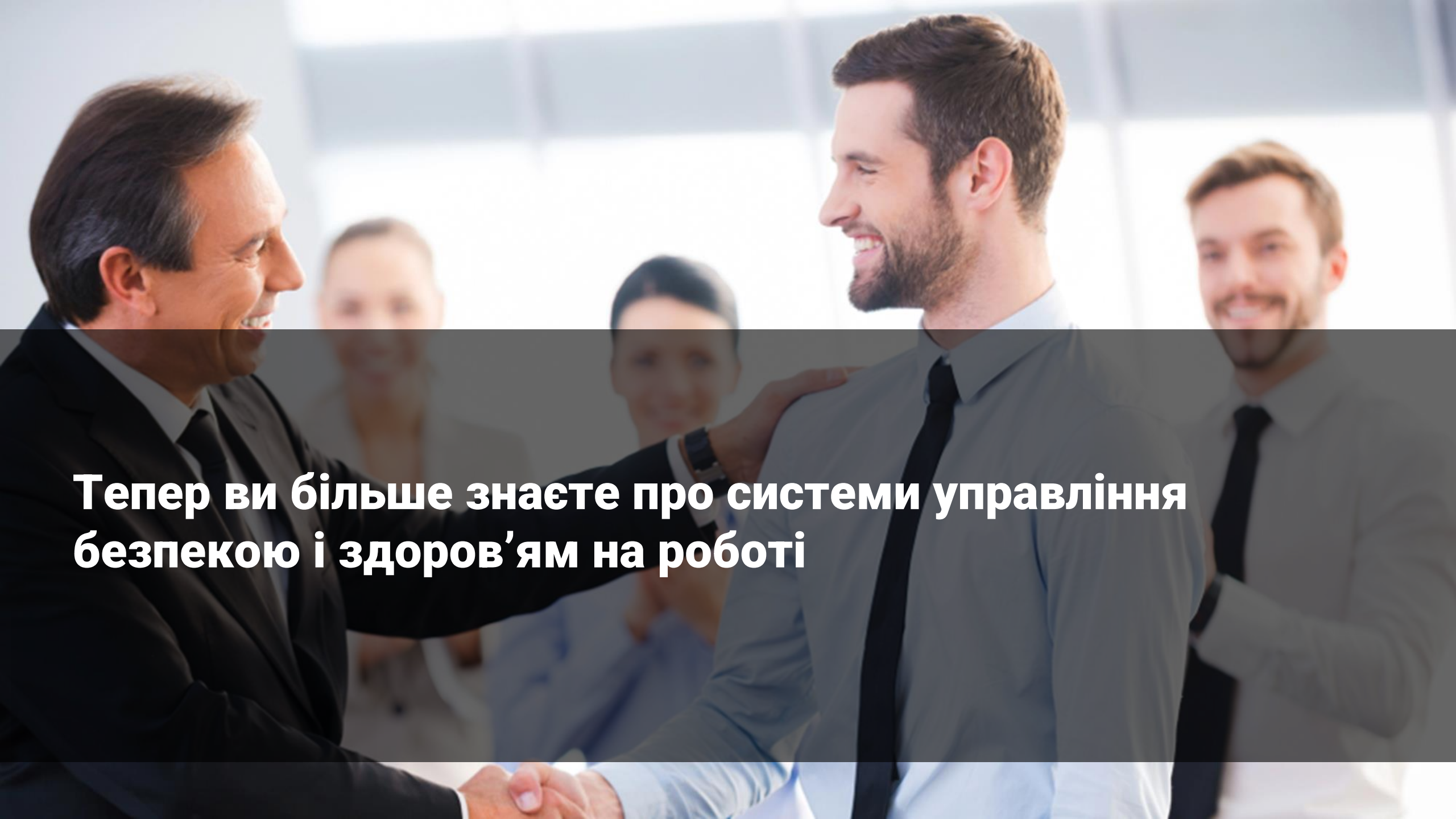
Резюме

Підіб'ємо підсумки того, про що ви дізналися:

- 01 Системи управління безпекою і здоров'ям на роботі
- 02 Основні елементи системи управління безпекою і здоров'ям на роботі ISO 45001
- 03 Як планувати роботу у сфері БЗР в межах стандарту ISO 45001

A professional business meeting scene. In the foreground, an older man in a dark suit and a younger man in a light blue shirt and dark tie are shaking hands and smiling. The older man is also patting the younger man's shoulder. In the background, two other people are visible, also smiling. The scene is set in a bright, modern office with large windows.

**Тепер ви більше знаєте про системи управління
безпекою і здоров'ям на роботі**